

«АҚТӨБЕ ҚАЛАСЫНЫҢ БІЛІМ БӨЛІМІ» ММ
«BILIM QAZYNA» КММ
№17 «Шұғыла» бөбекжай-балабақшасы

«Ақтөбе қаласының білім бөлімі» ММ
2025 жылғы «27» *08*
№ *394* бұйрығымен
БЕКІТІЛДІ

«Мен Қазақстанда тұрамын»
бағдарламасы
(ересек, мектепалды топ балаларына арналған)

Ақтөбе, 2025 жыл

«Мен Қазақстанда тұрамын» бағдарламасының негізі: Тұрсынжан Шапайдың – «Қазақтың жаны» (қазақ халқының мінезі мен болмысы жайында философиялық публицистикалық эссе-толғаулар жинағына сүйене отырып, ересек және мектепте топ тәрбиеленушілеріне «Мен Қазақстанда тұрамын» вариативтік бағдарламасы жасалды.

Құрастырған (дар): №17 «Шұғыла» бөбекжай -балабақшасының тәрбиешісі: Бекетова Гульмира Базарбаевна

№17 «Шұғыла» бөбекжай-балабақшасының педагогикалық кеңесінде «Мен Қазақстанда тұрамын» вариативтік бағдарламасы талқыланды.

Хаттама № 1

«25» тамыз 2025 жыл

№ 17 « Шұғыла» бөбекжай-
балабақшасының меңгерушісі

Д.Н.Жетилгенова

Қалалық сараптау комиссиясының отырысында «Мен Қазақстанда тұрамын» вариативтік бағдарламасы мақұлданды.

Хаттама № 1 27 08 2025 жыл

Сараптау комиссиясы төрағасы

М.Қосымбаева

(қолы)

№17 «Шұғыла» бөбекжай-балабақшасының тәрбиешісі
Бекетова Гулмира Базарбаевнаның
«Мен Қазақстанда тұрамын» атты вариативтік бағдарламасына

ПІКІР

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту жүйесінде ұлттық құндылықтар арқылы патриоттық тәрбие беру – заман талабы болғандықтан бүгінгі күні тәрбиенің басты бағыты – жас ұрпақты отансүйгіштікке, елжандылыққа, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге тәрбиелеуде №17 «Шұғыла» бөбекжай-балабақшасының тәрбиешісі Бекетова Гулмира Базарбаевнаның дайындаған «Мен Қазақстанда тұрамын» атты вариативтік бағдарламасының маңызы тәрбиеленушілер үшін өте зор.

«Мен Қазақстанда тұрамын» атты вариативтік бағдарлама – мектепке дейінгі жастағы балалардың бойында ұлттық сана, елге деген сүйіспеншілік, өз ұлтының мәдениетіне, дәстүріне, тарихына қызығушылықты дамыту мақсатында әзірленген.

Бағдарлама Мемлекеттік жалпыға міндетті мектепке дейінгі білім беру стандартына және «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасына» сәйкес құрылған.

Қазіргі таңда жаһандану жағдайында ұлттық тәрбие мәселесі бұрынғыдан да маңызды бола түсті. Баланың бойына жас кезінен бастап ұлттық болмыс пен рухани құндылықтарды дарытпай, шынайы патриот тәрбиелеу мүмкін емес болып отырған кезеңде бағдарламаның атқаратын қызметі мол дүние.

Мектепке дейінгі кезең – баланың ел, жер, туған тіл, ұлттық мәдениет туралы алғашқы түсініктері қалыптасатын аса маңызды уақыт. Осы жастағы балалар үшін арнап құрылған бұл бағдарлама олардың Отанға деген сүйіспеншілігін қалыптастырудың нақты және тиімді құралы бола алады.

Бұл бағдарлама мектепке дейінгі балаларға ұлттық сана мен патриоттық сезім қалыптастыруда негізгі құрал болып табылады. Ойын арқылы бала туған елін, мемлекеттік рәміздерді, ұлттық мәдениетті танып, сүйе білуге тәрбиеленеді.

Бағдарлама мемлекеттік және жеке балабақшаларда, шағын орталықтарда, тәрбие сағаттарында, мерекелік іс-шараларда, педагогтардың курстары мен семинарларында тиімді қолдануға ұсыныс беремін.

Пікір беруші:

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе
өңірлік университеті,
Жалпы педагогика және білім берудегі
менеджмент кафедрасының
доценті, п.ғ.к.,

М.Б. Утепов

ТҮСІНІК ХАТ

"Мен Қазақстанда тұрамын" атты мектепке дейінгі ұйым балаларына арналған ұлттық құндылыққа негізделген вариативтік бағдарлама — балалардың бойында патриоттық тәрбие қалыптастыруға бағытталған маңызды құжат. Бұл бағдарлама мектепке дейінгі жастағы балаларға Қазақстанға деген сүйіспеншілік пен құрметті ерте жастан сіңіруге арналған. Мектепке

дейінгі тәрбие мен оқыту жүйесінде ұлттық құндылықтар арқылы патриоттық тәрбие беру – заман талабы. Жаңа кезеңдегі тәрбиенің басты бағыты – жас ұрпақты отансүйгіштікке, елжандылыққа, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге тәрбиелеу. «Мен Қазақстанда тұрамын» атты вариативтік бағдарлама – мектепке дейінгі жастағы балалардың бойында ұлттық сана, елге деген сүйіспеншілік, өз ұлтының мәдениетіне, дәстүріне, тарихына қызығушылықты дамыту мақсатында әзірленді. Бағдарлама Мемлекеттік жалпыға міндетті мектепке дейінгі білім беру стандартына және «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасына» сәйкес құрылды.

МАҚСАТЫ: Мектепке дейінгі жастағы балалардың бойында Отанға деген сүйіспеншілік, ұлттық сана, мемлекеттік рәміздерге құрмет, қазақ халқының мәдениеті мен салт-дәстүрлеріне қызығушылық қалыптастыру.

ӨЗЕКТІЛІГІ: Қазіргі таңда жаһандану жағдайында ұлттық тәрбие мәселесі бұрынғыдан да маңызды бола түсті. Баланың бойына жас кезінен бастап ұлттық болмыс пен рухани құндылықтарды дарытпай, шынайы патриот тәрбиелеу мүмкін емес. Мектепке дейінгі кезең – баланың ел, жер, туған тіл, ұлттық мәдениет туралы алғашқы түсініктері қалыптасатын аса маңызды уақыт. Осы жастағы балалар үшін арнап құрылған бұл бағдарлама олардың Отанға деген сүйіспеншілігін қалыптастырудың нақты және тиімді құралы бола алады.

МІНДЕТТЕРІ: Қазақстан Республикасы туралы бастапқы түсініктер қалыптастыру; Балалардың бойында отансүйгіштік, елжандылық, ұлттық мақтаныш сезімін тәрбиелеу; Мемлекеттік рәміздер мен мемлекеттік тілге деген құрмет сезімін қалыптастыру; Ұлттық салт-дәстүрлермен, әдет-ғұрыптармен таныстыру; Балалардың шығармашылық қабілеттерін ұлттық мазмұн негізінде дамыту.

КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР

Қазақстан Республикасы туралы негізгі ұғымдарды біледі (туған жер, елорда, рәміздер, халықтар достығы); Туған елін мақтан тұтады, құрметтейді; Мемлекеттік рәміздерді таниды және атауын айта алады; Ұлттық мейрамдар, ойындар, салт-дәстүрлер туралы біледі; Өз ойын қысқа сөйлемдермен жеткізе алады; Достық пен бірлікке баулитын әңгіме, ән, өлеңдермен танысады; Қоршаған ортаны сүйеге, табиғатты аялауға тәрбиеленеді.

ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР
4-5 жас (ересек, мектепалды топтар үшін)
(Барлығы 72 сағат, аптасына 2 рет)

№	Тақырыбы	Сағат саны
1	Мен кімін? (Өз есімін тану, таныстыру)	1
2	Менің отбасым	1
3	Біздің шаңырақ (Қазақ үйі туралы)	1
4	Отбасындағы ұлттық дәстүрлер	1
5	Ата-әжемнің ертегілері	1
6	Мен Қазақстанда тұрамын	1
7	Қазақстан — менің туған елім	1
8	Мемлекеттік рәміздер (Ту, Елтаңба, Әнұран)	1
9	Нұр-Сұлтан (Астана — Елорда)	1
10	Менің қалам / ауылым	1
11	Қазақстанның табиғаты	1
12	Биік таулар мен кең далалар	1
13	Туған жердің гүлдері мен ағаштары	1
14	Қазақстанның жануарлары	1
15	Табиғатты аяла (Экологиялық тәрбие)	1
16	Қазақ халқының батырлары	1
17	Қазақ халқының батырлары	1
18	Елін сүйген ерлер (Абай, Әлихан, Бауыржан, т.б.)	1
19	Тарихи ескерткіштер мен мұралар	1
20	Қазақ хандығы және оның тарихы	1
21	Қазақтың ұлттық киімі	1
22	Ұлттық тағамдар (Бешбармақ, қымыз, бауырсақ)	1
23	Ұлттық ойындар (Асық, алтыбақан, т.б.)	1
24	Наурыз — көктем мерекесі	1
25	Дәстүр мен салт-сананың мәні	1
26	Еңбек — елдің көркі	1
27	Ата кәсіп — асыл мұра (қолөнер түрлері)	1
28	Шебер қол — өнер көзі	1
29	Музыка мен би өнері	1
30	Қазақтың халық аспаптары (Домбыра, қобыз)	1
31	Қазақстан — көп ұлтты ел	1
32	Татулық пен достық — ел бірлігі	1
33	Мен елімнің болашағымын	1
34	Мен өз елімді қорғаймын (қорғаныс туралы түсінік)	1
35	ЗБілім — болашақ кілті	1
36	Менің арманым — елімнің өркендеуі	1
Барлығы: 36 сағат		

Handwritten signature

БАҒДАРЛАМА МАЗМҰНЫ

1-бөлім: Мен және менің отбасым

1. **Мен кімін?** Баланың өз есімін тануы, өзін таныстырып үйренуі, өзін тұлға ретінде сезінуі.
2. **«Менің отбасым»** Отбасы мүшелерімен танысу, олардың атқаратын рөлін түсіну, отбасыға деген сүйіспеншілік.
3. **«Біздің шаңырақ»** Қазақтың дәстүрлі үйі – киіз үйдің құрылымы мен мағынасы туралы білім беру.
4. **«Отбасындағы ұлттық дәстүрлер»** Қонақ күту, сәлем беру, дастарқан басындағы тәртіп сынды дәстүрлермен таныстыру.
5. **«Ата-әжемнің ертегілері»** Ата-әже арқылы ұлттық ертегілерді тыңдату, халық ауыз әдебиетіне қызығушылық ояту.

2-бөлім: Менің Отаным — Қазақстан

6. **«Мен Қазақстанда тұрамын»** Қазақстан туралы алғашқы түсінік қалыптастыру, елге деген сүйіспеншілікті ояту.
7. **«Қазақстан — менің туған елім»** Қазақстанның үлкен әрі әдемі мемлекет екенін сезіну, мақтаныш сезімін тәрбиелеу.
8. **«Мемлекеттік рәміздер (Ту, Елтаңба, Әнұран)»** Ел рәміздерімен таныстыру, олардың маңызын түсіндіру, құрмет көрсетуге үйрету.
9. **«Нұр-Сұлтан (Астана — Елорда)»** Елорда туралы мағлұмат беру, сәулеті мен тарихы туралы қызықты мәліметтермен бөлісу.
10. **«Менің қалам / ауылым»** Туған жерін таныстыру, оның ерекшеліктері туралы айту, туған жерге деген сүйіспеншілік.

3-бөлім: Табиғатты танып білемін

11. **«Қазақстанның табиғаты»** Қазақстанның әртүрлі табиғи аймақтарымен танысу: дала, тау, орман, көл.
12. **«Биік таулар мен кең далалар»** Қазақстанның кең-байтақ жерінің ерекшеліктерін сипаттау.
13. **«Туған жердің гүлдері мен ағаштары»** Өсімдіктер әлемімен таныстыру, табиғатқа қамқорлық жасауға тәрбиелеу.
14. **«Қазақстанның жануарлары»** Қазақстанда мекендейтін жануарлармен таныстыру, жануарларды қорғау сезімін қалыптастыру.
15. **Табиғатты аяла (экологиялық тәрбие)** Табиғатты қорғау, қоқыс тастамау, суды үнемдеу сынды экологиялық әдеттерді үйрету.

4-бөлім: Тарихтан сыр шертеміз

16. **«Қазақ халқының батырлары»** Халықтың ерлік жолы, батырлардың ел қорғаудағы ерлігі туралы әңгімелеу.
17. **«Елін сүйген ерлер (Абай, Әлихан, Бауыржан, т.б.)»** Ұлы тұлғалардың өмір жолы мен елге сіңірген еңбегі туралы мағлұмат беру.
18. **«Тарихи ескерткіштер мен мұралар»** Қазақ халқының тарихынан қалған ескерткіштер мен мұраларды таныстыру.
19. **«Қазақ хандығы және оның тарихы»** Қазақ хандығының құрылуы мен тарихи маңызын жеңіл түрде түсіндіру.

20. «Ұлы тұлғалар — ел мақтанышы» Балаларды отансүйгіштікке тәрбиелейтін, мақтан тұтатын адамдармен таныстыру.

5-бөлім: Ұлттық мәдениет пен дәстүр

21. «Қазақтың ұлттық киімі» Ұлттық киім үлгілерімен таныстыру, олардың сәндік, мәдени мәнін түсіндіру.

22. «Ұлттық тағамдар (Бешбармақ, қымыз, бауырсақ)» Қазақ халқының дәстүрлі тағамдарын таныстыру, асқа құрмет көрсетуге үйрету.

23. «Ұлттық ойындар» (Асық, алтыбақан, т.б.) Ұлттық ойындарды ойнау арқылы дене шынықтыру мен ұлттық рухты қалыптастыру.

24. «Наурыз — көктем мерекесі» Наурыз мерекесінің мәнін түсіндіру, дәстүрлі рәсімдерге қатыстыру.

25. «Дәстүр мен салт-сананың мәні» Қазақ халқына тән түрлі дәстүрлермен танысу, олардың тәрбиелік маңызын ұғыну.

6-бөлім: Еңбек пен өнер

26. «Еңбек — елдің көркі» Еңбекке деген құрмет, үлкендердің еңбегін бағалау, өз қолымен бір нәрсе жасау.

27. «Ата кәсіп — асыл мұра (қолөнер түрлері)» Тігіншілік, зергерлік, тері өңдеу, ағаш өңдеу сынды дәстүрлі кәсіптермен танысу.

28. «Шебер қол — өнер көзі» Қолөнер бұйымдарын жасауға қатысу, шығармашылық қабілеттерді дамыту.

29. «Музыка мен би өнері» Қазақтың халық әндері мен билерін тындау, ырғақты қозғалыстар жасау.

30. «Қазақтың халық аспаптары» (Домбыра, қобыз) Музыкалық аспаптармен танысу, олардың дыбысы мен қолданылуын көру.

7-бөлім: Мен — болашақ патриотпын

31. «Қазақстан — көп ұлтты ел» Қазақстанда тұратын түрлі ұлт өкілдері туралы айту, толеранттылыққа тәрбиелеу.

32. «Татулық пен достық — ел бірлігі» Бірлік пен достықтың маңызын түсіндіру, бейбіт өмірге баулу.

33. «Мен елімнің болашағымын» Әр баланың еліне пайдалы азамат болатынын түсіндіру, жауапкершілікке баулу.

34. «Мен өз елімді қорғаймын» Қорғаныс, батырлық, елді қорғау ұғымдарын ойын арқылы жеткізу.

35. «Білім — болашақ кілті» Оқу, білім алудың маңызын түсіндіру, мектепке деген қызығушылықты арттыру.

36. Менің арманым — елімнің өркендеуі. Арман мен мақсат туралы ойлануға баулу, болашаққа сенімділікпен қарауға үйрету.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

Негізгі әдебиеттер:

1. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту стандарты. – Астана, 2018.
2. Қазақстан Республикасының Білім туралы Заңы. – Астана, 2007 (толықтыруларымен).
3. Айтжанова, Г. Мектепке дейінгі педагогика. – Алматы: Рауан, 2016.
4. Мұқанова, Қ. Мектепке дейінгі жастағы балаларды тәрбиелеу мен оқыту әдістемесі. – Алматы: 2019.
5. Сейсенбаева, Р. Балабақшадағы тәрбие мен оқыту бағдарламалары. – Алматы: Мектеп, 2017.
6. Әбдіразақова, Ж. Мектеп жасына дейінгі балалардың тілін дамыту әдістемесі. – Алматы: Білім, 2015.

Қосымша әдебиеттер:

7. Жұмабекова, Ф. Мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында ұлттық құндылықтарды қалыптастыру. – Астана, 2020.
8. ҚР БҒМ «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту» оқу-әдістемелік құралдары. – Нұр-Сұлтан, 2021.
9. Әлімжанова, Т., Төлеубекова, Р. Балабақшадағы ойын арқылы оқыту. – Алматы: Дәуір, 2014.
10. Храпченков, Г.М. Дошкольная педагогика. – Москва: Академия, 2012.

Handwritten signature